

Журавська І. М.

АНАЛІЗ ТА ВИБІР WiFi-МЕРЕЖІ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОЇ ЕФІРНОЇ СИТУАЦІЇ

Представлене дослідження містить аналіз та налаштування параметрів підключення до WiFi-мережі пристроїв в умовах нестабільної ефірної ситуації.

Розроблене програмне забезпечення сканує ефір, виводить на ПК користувача інформацію про мережі, які знаходяться в зоні досяжності. В результаті визначається рекомендований WiFi-канал та здійснюється автоматичне перепідключення до найбільш потужної/незашумленої мережі.

Ключові слова: WiFi-мережа, сканування ефіру, вибір WiFi-каналу, автоматичне перепідключення клієнтського обладнання.

1. Вступ

Комунікації з використанням WiFi-технології стають все більш доступними та затребуваними. Величезне значення має створення нових методів боротьби з перешкодами бездротовому зв'язку, які обумовлені високим ступенем завантаженості ISM-діапазону [1].

В загальнодоступних місцях (офісних та виробничих приміщеннях, навчальних закладах, кафе, на транспорті та інше) простежується не лише проблема вибору найбільш потужної WiFi-точки доступу (Access Point, надалі — AP) серед декількох відкритих, а й подальше її використання. Причиною цього являється вільний доступ до мережі для будь-якого користувача, що в результаті призводить до перезавантаження мережі, зменшення швидкості передачі даних [2].

Таким чином в публічних місцях, де є декілька відкритих AP, кількість та розташування підключених користувачів, до яких постійно міняється, створюється нестабільна ефірна ситуація, й потрібно вжити заходів для забезпечення безперервного трафіку даних [3].

Цим обґрунтовується актуальність проведення даних досліджень.

2. Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями

Серед бездротових мереж найбільшою уваги заслуговують внутрішньокорпоративні мережі (надалі — WLAN) з великою кількістю AP, між якими переміщуються мобільні користувачі [4].

При віддаленні клієнта від AP та в сильно заставлених приміщеннях з великою кількістю перегородок забезпечення стабільного доступу до WiFi-мережі є досить складною задачею.

Смуга ISM — вільна смуга, зайнята не тільки каналами Wi-Fi, але також і багатьма іншими виробами, такими як бездротові телефони, системи контролю доступу (двері) і т. п. В результаті перенасиченість частини спектру, де канали Wi-Fi асигновані, призводить до того, що мережі накладаються одна на одну, навіть коли використовують різні канали [5]. В результаті користувачі

мережі страдають скороченням швидкості передачі даних, і в кінцевому рахунку WiFi-мережа стає недоступною. Тому, при налаштуванні пристроїв, в яких реалізована підтримка режиму бездротової AP, є потреба у автоматизованій зміні параметру номеру радіоканалу (ChannelNumber) після вибору найбільш незавантаженого каналу.

Необхідно зазначити, про проблема має різні рішення в різних країнах світу, оскільки в Європі за стандартами організації ETSI дозволені для використання бездротові канали CH 1-13 (з яких тільки три є непересіченими — це канали 1, 6 і 11); в США та Канаді можливо використовувати канали CH 1-11; в Японії дозволяється використовувати 14 каналів у діапазоні частот від 2412 до 2484 МГц [5]. В Україні у CH 1-13 обмежується максимальна еквівалентна ізотропна випромінювана потужність (надалі — ЕІВП) у 100 мВт за технологією прямого розширення спектру (DSSS) та у 500 мВт за технологією розширення спектру за рахунок стрибків по частотах (FHSS).

За рішенням комісії ЄС від 11.07.2005 № 2005/513/ЄС дозволено використання радіочастотного спектру у смузі частот 5 ГГц для WLAN [6]. Аналогічні правила щодо використання WiFi-мереж у смузі 5 ГГц на 8 каналах (CH = 36, 40, 44, 48, 52, 56, 60, 64) з EIBT = 200 мВт (OFDM) прийняті й дозволеною системою НКРЗ України [7]. Але надійно працюють тільки 4 канали (36/40/44/48). На інших включений режим співіснування з радаром (DFS), тому зв'язок може періодично пропадати [8]. Для обладнання стандарту IEEE 802.11n сумарна ЕІВП обмежується 100 мВт в обох частотних діапазонах.

Перед тим, як визначитись з номером необхідного каналу, необхідно проаналізувати ефірну ситуацію у місці підключення до WiFi-мережі. Існує достатня кількість програмно-інструментальних засобів, які надають інформацію про завантаженість ефіру сигналами WiFi-діапазону [9, 10]. Одними з найбільш корисними програмними аналізаторами спектру вважають:

1) jWlanScan — вільне (LGPL) програмне забезпечення на Java-платформі для сканування WiFi-мереж, яке надає інформацію щодо AP NAME, RSSI, BSSID, SPEED, CHANNEL та ін. характеристики бездротової мережі;

2) InSSIDer — також безкоштовний програмний продукт, який підтримує обидва діапазони: 2,4 ГГц й 5 ГГц.

Але зазначені продукти є тільки аналізаторами спектра й не передбачають заходів для поліпшення характеристик WiFi-зв'язку для ПК користувача.

Тому в даній роботі за мету було обрано автоматизоване визначення найбільш потужної WiFi-мережі в радіусі дії WiFi-адаптера ПК користувача та перепідключення до обраної мережі в умовах нестабільної ефірної ситуації.

Для досягнення поставленої мети необхідно було вирішити наступні основні задачі:

а) збирати повну інформацію про WiFi-мережі в радіусі дії WiFi-адаптера ПК користувача (зі вказаною часовою регулярністю);

б) виводити характеристики виявлених мереж на екран ПК користувача;

в) забезпечити перепідключення ПК користувача до найбільш потужної мережі з перевагою до більш незавантажених каналів.

3. Результати досліджень

Об'єктом досліджень була вибрана корпоративна WiFi-мережа, яка реалізована з декількох WiFi-точок доступу, кількість та розташування підключених користувачів до яких постійно міняються.

Предметом дослідження були завантаженість WLAN та характеристики каналів, на яких працює WiFi-мережа.

Проектування системи було здійснено на основі об'єктно-орієнтованого моделювання методом UML, що дозволило враховувати аспекти, властиві діючим особам (акторам) системи, створити сценарії виконання системою необхідних функцій тощо. Була розроблена логічна модель системи (рис. 1) у вигляді діаграми класів (UML Class diagram). Для аналізу ефірної ситуації також була використана діаграма послідовності (UML SequenceDiagram), на якій відобразили часові особливості передачі і прийому повідомлень об'єктами WiFi-мережі, тобто базова схема взаємодії користувача з системою. Апаратну частину реалізації комплексу переключення на вільний канал WiFi-мережі змодельовано на діаграмі впровадження (UML Deployment-Diagram).

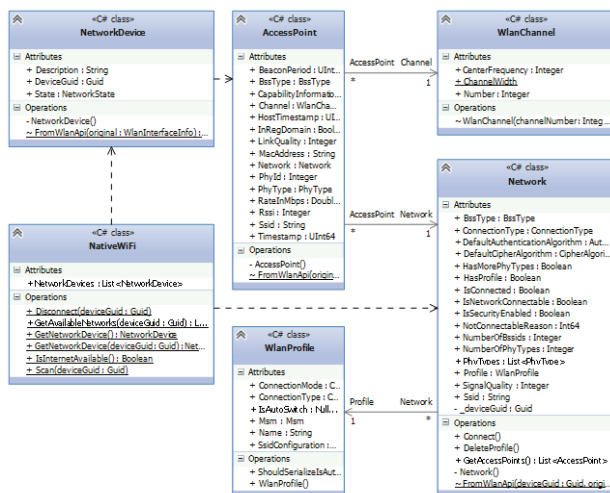

Рис. 1. Діаграма основних класів логічних об'єктів WiFi-мережі

У якості платформи було використано Microsoft .NET Framework — одну з найбільш прогресивних і динамічних в плані розвитку технологій.

В результаті проведених досліджень забезпечена можливість:

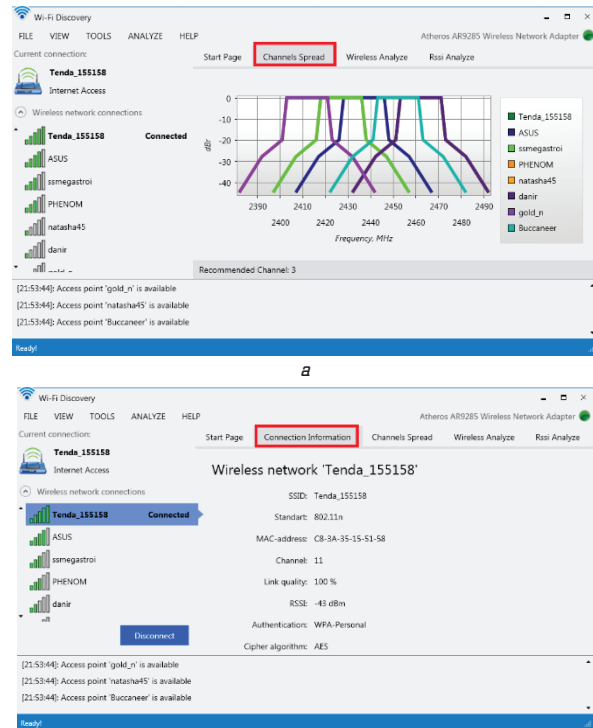
а) сканувати ефір кожні 0,5 с, результати виводити на екран у вигляді графіка (рис. 2, а);

б) визначити затухання та потужність сигналу;

в) визначити номер кожного доступного каналу та SSID його мережі;

г) показувати канал, який є найменш забрудненим в даному місці;

д) в разі виявлення вільної (найбільш потужної) WiFi-точки доступу, перепідключити ПК користувача до неї в автоматичному режимі (автоконект) після «очікування» у 10 с (рис. 2, б).

б

Рис. 2. Відображення сканування (а) та автоконекту (б) ПК користувача до найбільш потужної точки доступу на незашумленому каналі

4. Висновки

Представлене дослідження дає змогу використовувати більш широкий спектр управління та аналізу безпроводних мереж в ISM-діапазоні, має функцію перепідключення до обраної мережі. Розроблені рішення можуть бути корисними для мобільних телефонів, ноутбуків та інших переносних пристроїв, які мають WiFi-адаптери та змушені працювати у нестабільній ефірній ситуації.

Література

1. Forge, S. Perspectives on the value of shared spectrum access : Final Report [Text] / S. Forge, R. Horvitz, C. Blackman. — Leipzig : SCF Associates Ltd., 2012. —216 p.
2. Немировский, М. С. Беспроводные технологии от последней мили до последнего дюйма : учеб. пособие [Текст]

- / М. С. Немировский, О. А. Шорин, А. И. Бабин и др.; под ред. М. С. Немировского. — М.: Эко-Трендз, 2010. — 400 с.
3. Johnson, A. LAN Switching and Wireless, CCNA Exploration Labs and Study Guide [Text] / A. Johnson. — Indianapolis, USA : Cisco Press, 2008. — 414 p.
  4. Пролетарский, А. В. Беспроводные сети Wi-Fi [Текст] / А. В. Пролетарский, И. В. Баскаков, Р. А. Федотов и др. — М.: БИНОМ, 2007. — 178 с.
  5. Выбор беспроводного канала для работы точки доступа [Электронный ресурс]. — Режим доступа: \www/ URL : http://zyxel.ru/kb/1871.
  6. 2005/513/EC: Commission Decision of 11 July 2005 on the harmonised use of radio spectrum in the 5 GHz frequency band for the implementation of wireless access systems including radio local area networks (WAS/RLANs) [Электронный ресурс] // Access to European Union law. — Режим доступа: \www/ URL : http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32005D0513:EN: NOT.
  7. Щодо можливості застосування в Україні окремих типів РЕЗ без установлення додаткових вимог до конкретної моделі РЕЗ : рішення НКРЗ України від 23.10.2008 р. № 1174. Додаток 3 [Электронный ресурс]. — Режим доступа: \www/URL : http://www.nkrz.gov.ua/img/zstored/File/r1174dod3.pdf.
  8. Mitchell, B. Change the Wi-Fi Channel Number to Avoid Interference [Электронный ресурс] / B. Mitchell. — Режим доступа : \www/ URL : http://compnetworking.about.com/od/wifihomenetworking/qt/wifichannel.htm.
  9. Open Source Software jWlanScan [Электронный ресурс]. — Режим доступа: \www/ URL : http://jwlan.scan.sourceforge.net/.
  10. WLAN-анализаторы [Электронный ресурс]. — Режим доступа: \www/ URL : http://inkotel.com.ua/seti-dostupa-besprovodnyie-i-transportnyie-seti/wlan-analizatory.

АНАЛИЗ И ВЫБОР WIFI-СЕТИ В УСЛОВИЯХ НЕСТАБИЛЬНОЙ ЭФИРНОЙ СИТУАЦИИ

Представленное исследование содержит анализ и настройку параметров подключения к WiFi-сети устройств при нестабильной эфирной ситуации.

Разработанное программное обеспечение сканирует эфир, выводит на ПК пользователя информацию о сетях, которые находятся в зоне досягаемости. В результате определяется рекомендуемый WiFi-канал и осуществляется автоматическое переключение к наиболее мощной/незашумленной сети.

Ключевые слова: WiFi-сеть, сканирование эфира, выбор WiFi-канала, автоматическое переключение пользовательского оборудования.

Журавська Ірина Миколаївна, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційних технологій і програмних систем, Чорноморський державний університет ім. Петра Могили, Україна, e-mail:dzhin@meta.ua.

Журавская Ирина Николаевна, кандидат технических наук, доцент, доцент кафедры информационных технологий и программных систем, Черноморский государственный университет им. Петра Могила, Украина.

Zhuravska Iryna, Petro Mohyla Black Sea State University, Ukraine, e-mail: dzhin@meta.ua

УДК 004.032

Кавицкая В. С.

УКРАИНСКИЕ ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ И НАУКОМЕТРИЧЕСКИЕ ИНСТРУМЕНТЫ

Обоснована важность обеспечения видимости исследований в области технических наук через оценку с использованием наукометрических инструментов. Представлен анализ наукометрических баз данных и систем и сформулированы проблемы их использования. Определены критерии различия наукометрических баз данных и систем. Разработаны рекомендации по использованию наукометрических баз данных и систем украинскими учеными.

Ключевые слова: наукометрические базы данных, наукометрические системы, технические науки, рекомендации по использованию.

1. Введение

Цитирование играет важную роль в карьере каждого ученого. Общее число цитирований и производные показатели необходимо указывать во всех отчетах, они влияют на развитие карьеры и на успешность заявок на получение финансирования для будущих проектов. Необходимо также отметить, что цитирование работ исследователя — это не только оценка его деятельности, но также показатель его научной значимости и авторитетности [1].

Особенно этот вопрос актуален для украинских исследователей в области технических наук, так как международное и отечественное признание их научной деятельности происходит через оценку показателей цитирования с использованием наукометрических инструментов.

Однако следует признать, что работы украинских исследователей в международных наукометрических базах

данных, например, Web of Knowledge и SciVerse Scopus, представлены недостаточно. Например, на конец 2012 г. в SciVerse Scopus проиндексировано около 130 тыс. статей украинских авторов (0,28 % мировых публикаций). Причем наиболее представленными по количеству опубликованных статей являются такие отрасли украинской науки, как физика и астрономия (39 тыс.), производство (34 тыс.), материаловедение (30 тыс.), химия (18 тыс.), биохимия, генетика и молекулярная биология (11 тыс.). А результаты исследований в области технических наук представлены незначительным количеством работ [2].

Таким образом, можно сделать вывод, что оценка научной деятельности украинских исследователей в области технических наук на основе одного наукометрического инструмента, например, международных баз данных, будет нерепрезентативной.

Этим обосновывается актуальность проведения данных исследований.